

یادداشت

این‌طوری نمای خیلی بهتری دارد

«من تا قبل از اینکه اینجا بیایم، فکر می‌کردم چاک پیک مجله این‌طور است که یک دستگاهی هست، از این طرفش مطلب می‌دهیم و از آن طرفش به ما مجله می‌دهد» و البته این تصورش برمی‌گشت به آن تصویری که از کار دستگاه «چاپ روتاتیو» در تلویزیون دیده بود که روزنامه بعد از چاپ روی نوار نقاله در هوا می‌چرخد و آخر این نوار نقاله، کارگران روزنامه‌ها را بسته‌بندی می‌کنند. البته فقط او نبود که چنین تصور فانتزی‌ای درباره کار روزنامه داشت. یادم می‌آید در اواسط دهه ۶۰ که محسن مخملباف فیلم عروسی خویان را می‌ساخت، برای به تصویر کشیدن سکانسی که قهرمان داستان با سردبیر مجله بگوگو می‌کند که چرا عکس گل را به جای عکس هایی که او از رنج زندگی در محله‌های پایین‌دست جامعه گرفته، چاپ کرده، به جای فیلم‌برداری در تحریریه روزنامه، اتاق سردبیری را کنار همین نوار نقاله ماشین چاپ روتاتیو علم کرده بود، یعنی باز هم همان تصور فانتزی درباره کار مطبوعات و کلا کار رسانه. وقتی هم که از مرحوم «محمد نصراللهی» که در آن فیلم دستیار کارگردان بود، پرسیدم چرا این سکانس را اینجا می‌گیرید، اینکه کاملاً غلط است؟ جواب داد آخر این‌طوری نمای خیلی بهتری دارد. و این ساختن نمای خیلی بهتر، مشکلی است که در همه این ۴۷ سال دچارش بوده‌ایم؛ اینکه به جای نشان دادن تصویر واقعی، تصویری را به بیننده ارائه دهیم که نمای بهتری داشته باشد، حتی اگر آن تصویر ارائه‌شده خلاف واقعیت باشد. تصویری متوهمانه که از فرط تکرار، خودمان هم باورش می‌کنیم؛ تصویری که در این کشور، از موافق و مخالف آن ساختن آن هستیم.

مسئله این است که همه برای جلب توجه، تصاویر فانتزی ارائه می‌دهند، تصویری که ربطی به واقعیت ندارد. یادتان هست آن «توهم و مصیبت معجزه هزاره سوم» درباره قطع‌نامه‌های الزام‌آور سازمان ملل می‌گفت اینها ورق‌پاره است و هرچقدر دل‌تان می‌خواهد قطع‌نامه بدهید تا قطع‌نامه‌دان‌تان پاره شود؟ مگر همان موقع دلسوزان این کشور نگفتند باید همه تلاش کشور این باشد که این قطع‌نامه‌ها صادر نشود که اگر صادر شد، تا قیام قیامت کشور اسیر آن خواهد ماند، و مگر نگفتند که در توافق‌نامه برجام قطع‌نامه‌ها کلا برداشته شده و نگرانی وجود ندارد؟ و مگر نه آنها که هشدار درباره صدور قطع‌نامه‌ها را جدی نگرفتند و هنرشان در مذاکره، بحث بر سر این بود که دفعه بعد در کدام شهر مذاکره کنیم و نتیجه کارشان شد همین قطع‌نامه‌ها و الان طلبکارند و در انتخابات سال قبل باز توهم می‌فروختند که به من رأی بدهد تا با «صادرات خیار و گوجه‌فرنگی» به روسیه، سالی ۱۱ میلیارد دلار عاید کشور کنیم؟ فقط اینها نیست، همه دچار خیال‌بافی هستیم و دچار فراموشی که چه گفتیم؟ چه کردیم. فیلمی در این روزها در فضای مجازی دست به دست می‌شود از جناب رئیس‌جمهور که سال قبل گفته «اگر بزنید، دوباره می‌سازیم» و به فاصله یک سال گفته «اگر بسازیم، دوباره می‌زنند». این یعنی رئیس‌جمهورمان با اینکه وزیر بوده، با اینکه چندین دوره نماینده مجلس بوده، مثل فرزند همان دوستم، اتکار تا در این جایگاه نشسته، متوجه نشده اصل ماجرا چیست. ولی باز جای شکرش باقی است که وقتی متوجه شد تصویر واقعی کدام است، واقعیت را بر فانتزی ترجیح داد. اما چند نفر هستند که از ساختن توهم و دل‌بستن به فانتزی دست بردارند و آیا بالاخره تصمیم می‌گیریم که توهم‌سازان خیال‌باف را از عرصه اداره کشور کنار بگذاریم؟

دعوت سهامداران شرکت تولیدی بازرگانی دبیا امین کاشان،سهامی خاص شماره ثبت ۷۷۹۳ و نشاسه ملی۱۴۰۱۲۴۶۶۵۰۰ جهت تشکیل مجمع عمومی عادی بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت دعوت می شود تا در جلسه مجمع عمومی (عادی بطور فوق العاده) که در ساعت ۱۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۹ (۱۱واحد۱۱ در آدرس تهران بلوار کوکبک نسیم ۱۶مجمع تجاری اداری طوبی بلوک A اداری، طبقه ۳) تصویب تراز و حساب سود و زیان سالانه هیئت مدیره

آکهی فقدان مدرک تحصیلی
اینتجانب سحر بهرامی فرزند عزیزالله به شماره شناسنامه ۷۰۹ صادره از تهران در مقطع کارشناسی در رشته معماری- مرمت بافت و ابنیه تاریخی صادره از واحد دانشگاهی علمی کاربردی برج آوران مفقود گردیده و فاقد اعتبار می باشد. از یابنده تقاضا می‌شود اصل مدرک را به دانشگاه برج آوران به نشانی: ولنچک، میدان دانشجو، بلوار دانشجو، میدان یاسمن، خیابان عدالت، جنب دادگاه خانواده و یا کد پستی ۱۹۸۴۸۴۱۱۳۱ ارسال نماید.

برگ سبز سمند سفید روغنی مدل ۱۳۹۱
به شماره پلاک: ۳۴۴د۷۴ ایران ۷۱
شماره شاسی: ۳۱۹۸۳۱JJC۳CF۱NAAAC
و شماره موتور: ۹۷۰۹۵۷H۱۴V
به نام مصطفی شخصی نیانی با کد ملی۴۴۳۳۵۶۴۹۹
در ۱۴۰۴/۰۶/۰۱ مفقود شده و فاقد اعتبار است .

آگهی موضوع ماده ۳ و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
نظر به دستور مواد ۱ و ۲ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰. املاک متقاضیانی که در هیأت موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی آمل مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و باامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می گردد:
۱- املاک متقاضیان واقع در بخش یازده ثبت آمل - دهستان هرازبی (اصلی - قریه مصیبتان)
۸۰۰ فرعی آقای مجتبی اسدی در شش‌دانگ اعیانی یک قطعه زمین با کاربری کشاورزی و دامداری که کل عرصه آن موقوفه است به مساحت ۴۵ / ۱۴۱ مترمربع خریداری شده بلاواسطه از احمد احسانی مقدم و مع الواسطه از سعید ذبیحی و حسن حسین پور .
لذا به موجب ماده ۴ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق روزنامه محلی و کثیرالانتشار در شهر ها منتشر و در روستاها ، رای هیات الصاق تا در صورتیکه اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی در روستاها از طریق الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند . معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض میبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موقوف به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت میبادرت به صدور سند مالکیت می نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست .
م.الف. ۱۹۸۲۷۶۵
تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۴ / ۰۵ / ۲۵
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴ / ۰۶ / ۰۸
حسن صالحی - رئیس اداره ثبت اسناد و املاک آمل ۳۰۹۱

مهمقام سلیمان بیگی: صنایع بزرگ و ارزآور کشور که شانه به شانه نفت برای ایران درآمدسازی می‌کنند، تا امروز با مصائبی مثل تحریم‌های آمریکا، کمبود انرژی، کمبود خوراک پایدار، عوارض صادراتی، تصمیمات خلق‌الساعه ارزی، جنگ و تنش‌های سیاسی ... مواجه بودند، حالا با مشکلی تازه مواجه شده‌اند؛ فعال‌سازی مکانیسم ماشه.

برخی کارشناسان معتقدند با توجه به سهم صادراتی هر صنعت می‌توان گفت احتمالاً بیشترین آسیب به خودروسازی و پتروشیمی وارد خواهد شد و فولاد با اتکا به بازار داخلی کمی مقاوم‌تر عمل می‌کند. در مجموع، بی‌ثباتی روانی بازار و محدودیت‌های تجاری، چالش‌های جدی‌ای پیش‌روی صنعت و معیشت کشور قرار خواهد داد.

پتروشیمی در سراسربینی

صنعت پتروشیمی کشور در سال ۱۴۰۳ بالغ بر ۱۳۰۵ میلیارد دلار صادرات و ارزآوری داشته و ۴۰ درصد صادرات غیرنفتی را به خود اختصاص داده است. در سال ۱۴۰۴ اما آمار صادرات محصولات پتروشیمی کاهشیی بوده و بنا به گزارش گمرک در چهارماه ابتدایی سال جاری صادرات پتروشیمی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۰ درصد کاهش داشته و ارزش آن به شش میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار رسیده است.

تولیدکنندگان می‌گویند کمبود انواع خوراک پایدار و نرخ بالای آن نسبت به رقبای منطقه‌ای، وضع عوارض صادراتی کالاهای خام و نیمه‌خام صنعتی، بهای گران نرخ یوبتیلیتی، حذف معافیت‌های مالیاتیی و کاهش تکلیفی تولید در جنگ ۱۲ روزه، باعث تشدید ریسک‌های صنعت پتروشیمی ایران و در نتیجه کاهش حاشیه سود شرکت‌ها شده است. در نتیجه صنعت پتروشیمی ایران با ظرفیت کامل عملیاتی کار نمی‌کند و ظرفیت بلااستفاده آن روزبه‌روز بیشتر می‌شود.

در همین زمینه حسین سلاح‌ورزی، رئیس سابق اتاق بازرگانی ایران در تویییتی نوشته است: «اگر مکانیسم ماشه فعال شود، صادرات پتروشیمی ایران بین پنج تا هشت میلیون تن کاهش خواهد یافت و تخفیف‌های پنج تا ۱۰ درصدی روی متانول و اوره اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. این موضوع می‌تواند سه‌ تا پنج میلیارد دلار درآمد ارزی کشور را از بین ببرد».

این در حالی است که براساس برنامه هفتم توسعه، قرار بود صنعت پتروشیمی ایران با سرمایه‌گذاری ۴۰ میلیارد دلاری به تولید ۱۳۳ میلیون تن انواع محصول در سال برسد تا ۲۵ میلیارد دلار ارزآوری داشته باشد.

حمید حسینی، عضو هیئت مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران، به «شرق» توضیح می‌دهد که ما زمانی هم خوراک ارزان، هم نیروی انسانی کافی و هم دسترسی به آب و البته دسترسی آزاد به بازار آسیا داشتیم. این مزیت‌ها باعث جذابیت صنعت پتروشیمی شد تا جایی که حدود ۹۶ میلیون تن ظرفیت باز کردیم که فقط حدود ۷۲ میلیون آن فعال است چراکه حالا دیگر خوراک گازی به اندازه کافی نداریم. به باور او صنعت پتروشیمی کشور چندان عمق ندارد، به طوری که اگر ما ۷۵ میلیون تن تولید در چرخه زنجیره پتروشیمی فعالیت داریم، باید تولید نهایی حدودا ۲۵ میلیون تن محصول نهایی داشته باشیم؛ یعنی نسبت یک به سه اما نسبت ما یک به دو است چراکه تولیدمان عمق ندارد؛ زنجیره اول و دوم را که مواد پایه این صنعت است توسعه دادیم اما نتوانستیم عمق بیشتری برای سایر زنجیره‌ها ایجاد کنیم. پس ارزش‌افزوده ما عموماً در زنجیره‌های پایین‌تر و تولید مواد نیمه‌خام است.

با اشاره به فعالیت‌شدن مکانیسم ماشه می‌گوید: «خیلی از کالاهایی که می‌توانست در زنجیره صنعتی ما مورد استفاده قرار بگیرد را نداریم و عمده کالاهای این صنعت برای ما صادراتی است. حدود ۲۰ میلیون تن از تولید ما صادر می‌شود و نهایتاً حدود ۱۰ میلیون تن در داخل استفاده می‌شود. ما در حال واردات مواد برخی پتروشیمی‌ها هستیم چون زنجیره‌مان کامل نشده و تولیدمان عمق ندارد. تحریم، قفل بزرگی بر در صنعت پتروشیمی است که از روابط بانکی تا حمل‌ونقل و اسنادسازی را تحت تأثیر قرار داده است. در این شرایط راه‌آقدامی در راستای تشدید تحریم‌ها وضعیت را بدتر می‌کند. ترامپ در همین مدت ۴۶۰ تحریم جدید وضع کرده که هر کدام یک گره جدید در مسیر پتروشیمی بوده است. در همین راستا در چهارماه ابتدایی امسال ۱۰ درصد کاهش صادرات مواد پتروشیمی داشتیم. ما پنج محصول پایه پتروشیمی داریم (متانول، اوره آمونیاک، پلیمرها، اروماتیکا، سایر محصولات متفرقه)، که هم

سه صنعت ارزآور کشور کاهش قابل توجه صادرات و سودآوری را تجربه می‌کنند

مصائب بزرگ صنایع بزرگ

همه زنجیره‌های آن تأمین نشده و هم امسال در چهار مورد آن کاهش صادرات داشتیم. افزایش صادرات امسال ما فقط در گاز مایع بوده که محصول پالایشگاهی است و عمده صادرکننده ما هم شرکت گاز است. در سایر محصولات به علت کاهش ارزش و کاهش قیمت‌های جهانی کاهش صادرات داشتیم». از نگاه حسینی ادامه مسیر صادرات پس از فعال‌شدن مکانیسم ماشه و افزایش سخت‌گیری‌ها کاملاً به این بستگی دارد که کشورهای بازار هدف ایران (مثل چین، هند، ترکیه، کشورهای منطقه) چه برخوردی با فعال‌شدن تحریم‌های سازمان ملل داشته باشند. البته او توضیح می‌دهد که تلاش‌های ما در داخل هم مؤثر است؛ اینکه تا کجا بتوانیم انعطاف نشان داده و در قیمت‌گذاری مانور بدهیم.

او می‌گوید: «البته من معتقدم تحریم‌های آمریکا سخت‌تر از سازمان ملل بوده، ضمن اینکه نفت و پتروشیمی هم شامل تحریم‌های سازمان ملل نیست. درباره تأثیرگذاری اسنپ‌یک روی صادرات این صنعت نمی‌توان محکم حرف زد اما طبیعتاً می‌توان گفت که هرگونه افزایش و سخت‌ترشدن تحریم‌ها می‌تواند مؤثر باشد. با این حال دولت در یک اقدام حمایتیی قیمت خوراک را تا پایان سال روی ۱۰ هزار تومان برای آنان تثبیت کرده است. این قیمت در مقایسه با قیمت در کشورهای منطقه و جهان مناسب است چراکه ۸۰ درصد هزینه پتروشیمی‌ها همین بحث خوراک است و تنها ۲۰ درصد مابقی هزینه‌هاست. پس وقتی خوراک را با قیمت مناسب دریافت می‌کنند نباید دچار مشکل شوند، حتی اگر هزینه‌های جانبی هم اضافه شود، قاعدتاً نباید مشکل خاصی برای این صنعت ایجاد شود. همچنین پتروشیمی‌های بزرگ خودشان نیروگاه برق دارند و از این لحاظ مشکل چندانیشان ندارند».

این عضو اتاق بازرگانی در ادامه می‌گوید: «قیمت خوراک به نرخ هاب اروپا امروز حدود ۴۰۰ سنت است. اما پتروشیمی‌های داخلی به نرخ یک‌چهارم یعنی حدود ۱۱۰،۱۰ سنت دریافت می‌کنند. من فکر می‌کنم امتیازخواهی بیشتر از این از سوی پتروشیمی‌ها منطقی نیست. اینها اگر به هر دلیلی در فضای رقابتیی قرار بگیرند، چه می‌خواهند بکنند؟ اگر روزی رانت از صنعت حذف شود، اینها چه قرار است بکنند؟ پس باید عادت کنند خودشان را با شرایط بین‌المللی وفق بدهند».

حسینی درباره احتمال فشار تخفیف‌هایی که پتروشیمی‌ها پس از این مجبور می‌شوند برای حفظ صادرات در نظر بگیرند نیز توضیح می‌دهد: «محصولات صنعت پتروشیمی به جز متانول همه بالای ۵۰۰ دلار قیمت دارند، بنابراین پنج یا ۱۰ دلار تخفیف تأثیر زیادی روی آنان ندارد و همچنان بازار جذاب است. صورت‌های مالی پتروشیمی‌ها در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که سود آنان هر سال افزایش یافته است. به غیر از پتروشیمی‌های خوراک مایع که ۹۵ درصد قیمت فوب خلیج فارس برای خرید نفتا و میعانات گازی پول می‌دهند اما سودشان در حد ۱۰ درصد است. در حالی که همه پتروشیمی‌های گازی سودی بالای ۵۰ درصد دارند. هر چه بیشتر مصرف می‌کنند، سودشان هم بالاتر است. این یعنی قیمت خوراکشان منطقی بوده در حالی که خوراک مایع‌ها مثل شانزد و شیراز و تبریز به شدت تحت فشار هستند و لازم است دولت بیشتر از آنها حمایت کند».

از کاهش سود تا زیان سنگین

برخلاف پتروشیمی‌ها، در چهار ماه نخست سال ۱۴۰۴، حجم صادرات زنجیره آهن و فولاد کشور نسبت به مدت مشابه سال گذشته، با رشد مواجه شده است. این رشد ۱۳ درصدی معادل افزایش ۴۶۹ هزار تنی صادرات بود. این در حالی است که در گزارش سه‌ماهه اول سال، همچنان نشانه‌هایی از کاهش دیده می‌شد!

علاوه بر رشد حجمی، ارزش دلاری صادرات نیز هفت درصد افزایش یافته و از مرز ۲.۳ میلیارد دلار عبور کرده است. صادرات بیلت و بلوم که در سه‌ماهه نخست کاهش هشت درصدی را تجربه کرده بود نیز در چهار ماه ابتدایی سال ۱۵ درصد رشد یافته و روند صعودی خود را باز پس گرفته است. از طرفی کنسارتی، سبک آهن نیز رشدی ۷۸ درصدی داشته است، رشدی که البته نگرانی‌هایی درباره خام‌فروشی در زنجیره فولاد به همراه دارد. میلگرد نیز با سهم بیش از ۸۵ درصد از تنناز صادراتی مقاطع طولی در سال قبل، در چهارماه اول امسال ۳۵ درصد کاهش در صادرات را تجربه کرده است.

پیش از این رسول خلیفه‌سلطانی، دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفته بود که وقتی صادرکننده غیرواقعی، کالای ایرانی

را زیر قیمت واقعی عرضه می‌کند، نوعیی دامپینگ رخ می‌دهد و کشورهای مقصد مانند عراق و افغانستان در واکنش به این موضوع، تعرفه‌های سنگین واردات فولاد ایران را وضع می‌کنند. به این ترتیب، بازارهای صادراتی ایران به‌تدریج از دست می‌رود و تولیدکننده داخلی بیش از پیش زیان می‌بیند. خلیفه‌سلطانی گفته بود دیگر صادرات برای تجار از صرغه افتاده و بسیاری از تولیدکنندگان نیز ترجیح می‌دهند بخشی از تولید خود را کاهش دهند یا کالا را در بازار داخلی عرضه کنند. این مسئله هم بر کاهش ظرفیت تولید تأثیر می‌گذارد و هم باعث بی‌ثباتی در بازار داخلی می‌شود.

علاہ بر این صنعت فولاد تا همین‌جا هم به علت ناترازی انرژی حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت تولیدش را از دست داده بود، حالا رضا شهرستانی، عضو انجمن فولاد، به «شرق» توضیح می‌دهد: «بازار صادرات ما محدود بود و با افزایش فشارها احتمالاً همان میزان اندک هم تحت‌الشعاع قرار بگیرد، برای مثال عراق از کشورهایی است که مایل است با ما کار کند اما به خاطر معضلات تحریم، فعالیتشان با ما را محدود کردند، چون فروش نفتشان که درآمد اصلی آنهاست، به بانک TBI می‌رود که کاملاً تحت نظر بانک‌های آمریکاست. پس مسلماً صادرات ما محدودتر می‌شود و ما مجبور هستیم بیشتر به صورت نقدی کار کنیم. تازه معامله با کشور عراق برای ما از همه راحت‌تر بود، درباره مابقی مشتریان که اوضاع‌عمان بدتر است. در نتیجه صادرات به مشکل می‌خورد و وارداتمان هم بسیار سخت‌تر و حداقل ۱۰ درصد پرهزینه‌تر می‌شود».

او با اشاره به فشار بر تجار برای فروش ارزشان به قیمت نپما، توضیح می‌دهد که اکنون تولیدکنندگان همه‌چیز حتی انرژی را با قیمتی آزاد و حتی گران‌تر از روسیه و اوکراین تهیه می‌کنند اما دست آخر باید ارزش را با قیمت نپما و با ۳۰ درصد زیان بفروشند درحالی‌که اگر ارز تک‌نرخ‌یی باشد، این دست مشکلات هم وجود ندارد.

شهرستانی می‌گوید: «در پی فعال‌شدن مکانیسم ماشه و افزایش قیمت دلار هم هزینه‌های تولید بالا می‌رود، هم‌باز داخل ما ظرفیت فروشش را ندارد، چون اکثر افراد به دنبال سرمایه‌گذاری درازمدت هستند. تا همین‌جا هم بیش از ۵۰ میلیون ظرفیت تولید فولاد داریم اما شاهدیم که سال ۱۴۰۳ تولیدمان به دوران کرونا کاهش یافت و امسال هم با کمبود انرژی و مواد اولیه و سیاست‌های ارزی به جایی رسیدیم که صورت‌های مالی شرکت‌ها نشان می‌دهد: از ۹۰ درصد کاهش سود نسبت به سال قبل تا ضرری چندین برابر سال قبل اتفاق افتاده مثل ذوب آهن که زیان شدید به بار آورده است. اگر تا حالا شیب افت ما ۱۰ درصد بود، از این به بعد ۵۰ درصد است. لذا شرایط در این صنعت از آنچه فکرش را می‌کنید، خیلی بدتر خواهد شد».

افول صادرات سیمان

در سایر صنایع نیز وضعیت کم و بیش مشابهی در حال رخ‌دادن است؛ برای مثال صادرات سیمان نیز ۷.۴ درصد کاهش داشته و از ۱۴.۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ به ۱۳.۲ میلیارد دلار در ۲۰۲۴ رسیده است. این در شرایطی است که فروش جهانی سیمان پرتوئق است و توانی برای سرمایه‌گذاری وجود ندارد. براسات آماری worldstopexports ارزش صادرات سیمان برای همه کشورهای صادرکننده نسبت به پنج سال قبل یعنی در سال ۲۰۲۰، زمانی که ارزش محموله‌های سیمان ۱۱.۶ میلیارد دلار بود، به طور متوسط ۱۳.۲ درصد افزایش یافته است.

دبیر انجمن سیمان در این باره اعلام کرده که ناترازی انرژی باعث شده که از سال ۱۴۰۲ تاکنون، تولید چهار میلیون تن کاهش یابد که این به‌معنای متوقف‌شدن فعالیت چهار کارخانه سیمان است، شرایطی که نشان‌دهنده تأثیر منفی ناترازی انرژی بر تولید است.علی‌اکبر الوندیان تأکید کرده است: «صنایع در حال حاضر با کاهش تولید و افزایش هزینه‌های تولید دست‌وپنجه نرم می‌کنند. به دلیل دخالت‌های دولت در بازار، درآمد‌های صنعت به‌شدت کاهش یافته و توانی برای سرمایه‌گذاری وجود ندارد».

بنا به گفته او «بارسال ۷۲ میلیون تن سیمان تولید کردیم درحالی‌که مصرف کشور ۶۲ میلیون تن بود. امسال اما در سه‌ماهه اول سال ۱۰ درصد کاهش تولید پیدا کردیم و با ادامه این روند، به‌زودی با ناترازی سیمان مواجه می‌شویم». دبیر انجمن سیمان معتقد است اوضاع در این صنعت به قدری نامناسب است که در لب مرز ناترازی قرار گرفته‌ایم و ممکن است بزودی از صادرکننده به واردکننده تبدیل شویم.

ردیف	کالاهای	صادرات عمده کالاهای صادراتی اتحادیه در چهار ماهه ۱۴۰۳	صادرات عمده کالاهای صادراتی اتحادیه در چهار ماهه ۱۴۰۴	تفاوت وزنی	تفاوت دلاری	درصد رشد وزنی	درصد رشد دلاری
۱	فرآورده‌های روغنی وسوخت (کد ۷ تصريف)	۱,1۷۵,۱۲۱	۶۶۳,۲۹۴,۴۱۹	۶۳۰,۸۲۱	۱,۰۷۶,۳۰۱	۹۸,۹۲۰-	۸۰/۴-
۲	فرآورده‌های پراپانی (کد ۵ تصريف)	۷۲,۶۶۳	۲۶,۶۴۵۵۲۲	۶۳,۰۷۱	۳,۰۶۱۰۵۶۲۸	۱۴,۱۶۳-	۱۹/۵-
۳	انواع قير (کد ۳ تصريف)	۲,۳۶۹,۰۴۳	۳۲۶,۹۴۶,۷۳۵	۷۸۱,۶۳۸	۲,۰۱۹۳,۱۷	۳۳۹,۷۰۷-	۱۴/۸-
۴	گاز طبيعي(۱ کد تصريف)	۵,۲۴۱,۴۰۰	۶۵۸,۶۱۸,۶۶۱	۱,۵۷۶,۱۰۱	۴,۶۸۸	۱,۲۱۸,۲۲۴	۹۹/۹-
۵	متانول (۱ کد تصريف)	۳۳۸,۱۹,۰۲	۳۳۶,۴۱۸,۶۰۰	۸۰۳,۸۶۷	۳,۸۵۵۷۸۴	۷۹۱,۸۵۱	۱۴/۰
۶	اوره (۶ کد تصريف)	۲,۰۰۸,۹۴۳	۲۴۴,۷۶۹,۷۱۶	۵۸۴,۲۹۱	۱,۲۶۶۵۹۹	۲۹۸,۹۴۴,۴۷۰	۳۷/۰-
۷	میعانات گازی(۱ کد)	۳۷,۹۰۷	۸,۱۷۸,۳۵۲	۱۹,۷۹۱	۵۰,۰۰۰	۱۴,۴۸۹,۰۹۴	۳۱/۹
۸	سایر گازها(۲ کد تصريف)	۳,۴۵۹,۴۷۱	۷۷۰,۷۳۲,۴۳۲	۱,۸۴۱,۶۲۶	۳,۴۴۸۵۴۶	۱,۳۰۰,۱۳۱,۵۲۹	۰/۳-
۹	پليمرها (۳۹ کد تصريف)	۱,۱۴۳,۹۰۰	۴۸۳,۶۸۱,۳۷۳	۱,۱۵۳,۸۴۱	۰,۹۶۵۷۱	۶۸۹,۱۱۵,۸۲۸	۴/۵-
۱۰	آروماتيکها(۱۰ کد تصريف)	۱۴۲,۲۹۵	۴۰,۰۷۶,۰۳۰	۹۷۵۸۶	۹۵۸۸۲	۴۴۳۱۹,۲۹۹	۳۲/۶-
۱۱	گوگرد (۱ کد تصريف)	۴۷۷,۲۶۱	۱۲۵,۱۵۰,۳۶	۲۹,۹۳۲	۳۲۷,۶۴۹	۴۲,۳۸۹,۱۲۵	۳۱/۳-
۱۲	سایر فرآورده‌های پتروشیمی (کد ۴۶ تصريف)	۹۶۲,۷۴۳	۱۸۹,۹۶۲,۴۴۲	۴۵۲,۹۴۰	۹۸۱,۷۴۱	۲۸۴,۷۳۴,۱۱۵	۱/۹
جمع کل (۱۲۲ کد تصريف)	۲۰,۶۳۷,۲۶۹	۸,۰۳۵۰۷	۴,۱۲۷,۴۷۹	۴,۱۳۶,۲۱۵,۵۴۴	۵,۹۷۰,۶۸۹	۶۰,۱۹۶,۱۵۰	۳۰/۳-

یادداشت

اطلس تجارت و رفع ناترازی انرژی

سیدطه حسین مدنی

کل ظرفیت تولید برق کشور چیزی در حدود ۹۳ هزار مگاوات است. میزان تولید در سال‌های اخیر با میزان مصرف همخوانی نداشته و اکنون کشور در اوج مصرف با ۲۴ هزار مگاوات کسری روبه‌رو شده است. وزارت نیرو برای جبران این ناترازی، اجرای برنامه زمان‌بندی قطع برق را به عنوان یک راه‌حل اولیه در پیش گرفته و سعی کرده با این روش، فصل گرما و اوج مصرف را پشت سر بگذارد. جدا از این راهکار نه‌چندان مناسب، کشور - ما می‌تواند با طی مسیر درست بهره‌برداری از انرژی‌های تجدیدپذیر و همچنین روی آوردن به موضوعی به نام میکرواکتورهای هسته‌ای، به صورت مطلوب‌تری در راستای حل معضل ناترازی قدم بردارد. در این باره بر طی‌شدن مسیر درست تأکید زیادی می‌شود؛ یعنی سرمایه‌گذاری روی نیروگاه‌های خورشیدی باید با ترسیم یک سازوکار دقیق برای تأمین پل‌ها و سایر تجهیزات مورد نیاز انجام شود تا هزینه‌ها از مسیر اصلی منحرف نشود. حال سؤال اینجاست که این مسیر درست را چگونه باید تشخیص داد و طی کرد. در پاسخ باید چارچوب «اطلس تجاری» را مطرح کرد. اطلس تجاری در واقع به بر گیرنده نوعی از اطلاعات ساده‌شده است و کاربران می‌توانند به دانش مبتنی بر تجربه و داده‌های واقعی و خرد برسند و در تأمین نیازها و تعیین مبادی و مسیرهای وارداتی درست عمل کنند. تجربه آلمان درباره پل‌های خورشیدی، مؤید خوبی درباره اهمیت و ضرورت حرکت بر مبنای اطلس تجاری در راستای رفع ناترازی با تکیه بر نیروگاه‌های خورشیدی است. با ورود چین به صنعت تولید پل‌های خورشیدی، آلمان به‌دلیل هزینه‌های بالای انرژی و دستمزد، توان رقابت با این کشور را از دست داد و ناچار شد تولید پل‌ها را به کره جنوبی منتقل کند. چین با عرضه پل‌های ارزان‌قیمت، به‌سرعت بازار جهانی را در اختیار گرفت و عرصه را برای شرکت‌های آلمانی تنگ کرد. هم‌زمان، تغییر در سیاست‌های حمایتی دولت آلمان و کاهش سودآوری این صنعت، روند تولید پل‌های خورشیدی را در این کشور تقریباً متوقف کرد. یکی از عوامل اصلی کاهش رقابت‌پذیری آلمان، ماهیت انرژی‌بر فرایند تولید پل‌ها بود که فشار مضاعفی بر هزینه‌ها وارد می‌کرد. به بیان دقیق‌تر، تولید پل‌های خورشیدی، به‌ویژه سسلول‌های سیلیکونی کریستالی، فرایندی انرژی‌بر است که شامل مرحله استخراج سیلیکون خام،خالص‌سازی برای استفاده در پل، برش نازک سیلیکون خالص و تولید ویفر، پردازش و پوشش ویفرها با اتصالات الکتریکی و قراردادن سسلول‌های خورشیدی در پوشش شیشه‌ای و مواد محافظ می‌شود. طی‌شدن تمام این مراحل نیاز بسیار زیادی به انرژی حرارتی همچون انرژی حاصل‌شده از سوختن گاز طبیعی یا دیگر منابع گرمازا دارد. هرچند امروزه با پیشرفت فناوری، مصرف انرژی در این فرایند کاهش یافته و زمان بازگشت انرژی نیز بسته به محل و مقیاس تولید به یک تا چهار سال رسیده است، اما این تمام ماجرا نبود. نیروی کار گران تخصصی و حتی ساده در آلمان نیز بر قیمت تمام‌شده این تولیدات اثر مستقیمی داشت. حداقل حقوق پرداختی ماهانه برای یک کارگر ساده در کشور آلمان چیزی در حدود ۱۰ برابر کشور چین است و این موضوع تیر خلاصی در رقابت تولید بین این دو کشور بود. اطلس تجارت کجای این ماجراست؟ این سازوکار می‌تواند تمامی این مدل تجربیات را بررسی و با توجه به شرایط روز، مسیر مشخصی برای ما ترسیم کند یا بهتر است این تجهیزات را در داخل تولید یا از خارج وارد کنیم و اگر پاسخ حول محور واردات قرار گرفت، برای ما مشخص کند که تأمین و خرید از کدام کشورها، برندها، مسیرها و حتی زمان‌ها می‌تواند مطلوب‌تر و بهینه‌تر باشد. درمورد میکرواکتورهای هسته‌ای هم که به‌عنوان یکی از گزینه‌های رفع ناترازی به آن اشاره شد، اطلس تجارت می‌تواند مداخله مطلوبی داشته باشد. پیش از پرداختن به آن بد نیست کمی درباره میکرواکتورها، هسته‌ای بدانیم. این نیروگاه‌های کوچک، قابل حمل هستند و امکان نصب در مناطق دورافتاده و اقلیم‌ها و شرایط مختلف را دارند. این نیروگاه‌ها همچنین می‌توانند برق بدون انتشار کربن تولید کنند.

در حال حاضر کشورهایی مانند ایالات متحده، کانادا، روسیه، چین و ژاپن در این حوزه فعال هستند. در حوزه نیروگاه‌های برق مبتنی بر سوخت زغال‌سنگ، بهره‌گیری از تجارب جهانی و ظرفیت‌های اطلس تجارت ایران می‌تواند نقشی مؤثر و راهبردی ایفا کند.